

RENESANSA (fran. *renaissance* – preporod, obnova)

- umjetnička epoha; **15. i 16. st.** kolijevka: **Italija** → širi se Europom
- obnova europske kulture na temeljima **antičke** epohe simbol: FENIKS

OBILJEŽJA

- renesansni **stil**: odmjerenost, jasnoća, skladna i pregledna kompozicija
- renesansni **svjetonazor**:
 - antropocentrizam
 - individualizam
 - optimizam
 - istraživački duh
 - vjera u razum
 - svestranost (kult genija)
 - hedonizam
 - panteizam

- RENESANSA se nastavlja na dostignuća **humanizma**, a uzor je **antička** epoha. Preporod se dogodio na **svim područjima** života i stvaralaštva: filozofija, znanost, umjetnost.
- Epoha je to širenja pismenosti (tiskarski stroj), razvoja književnosti na narodnim jezicima (nacionalne književnosti). Tematika književnosti je uglavnom svjetovna, no zadržale su se i religiozne teme.

ITALIJA

- **Lodovico Ariosto** (1474. - 1533.) – ep ***Bijesni Orlando***; 46 pjevanja; **tema**: borba kršćana i Saracena u blizini Pariza u 8. st.;
- **Niccolò Machiavelli** (1469.-1527.) – politička rasprava ***Vladar*** u kojoj iznosi viziju moderne građanske države; „*Cilj opravdava sredstvo.*“ → **makijavelizam**; komedija ***Mandragola***

ŠPANJOLSKA

- **Miguel de Cervantes Saavedra** (1547. - 1616.) roman ***Bistri vitez don Quijote od Manche***(1605.; 1615.) – roman o vitezlu litalici, zanesenjaku i borcu protiv vjetrenjača, koji uvijek upada u neprilike; prati ga vjerni Sancho Panza koji ga pokušava dozvati zdravom razumu; **donkijhotizam** → smiješan, besmislen pothvat; zbirka ***Uzorite novele***

FRANCUSKA

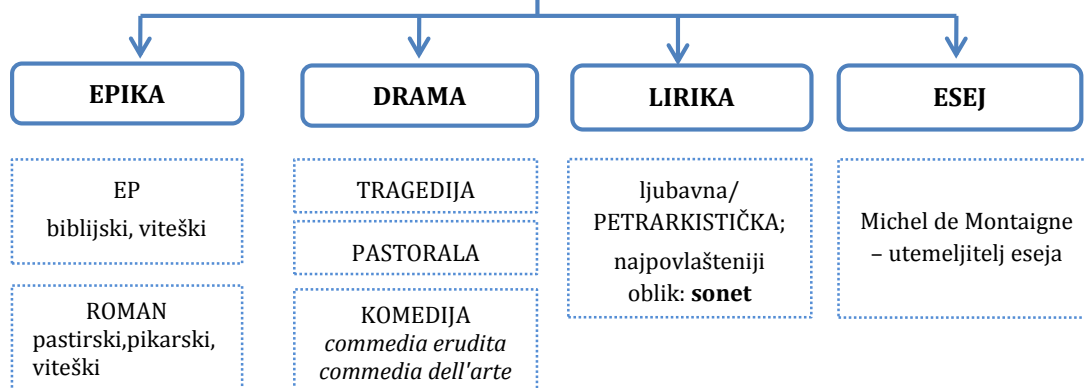
- **François Rabelais** (1494.?- 1553.?) – satirični roman ***Gargantua i Pantagruel*** – 5 knjiga o životu dvojice divova: oca Gargantue i njegova sina Pantagruela; **Michel de Montaigne**: *Eseji*. 1580.

ENGLESKA

- **William Shakespeare** (1564.-1616.) – pjesnik i dramatičar; **tragedije**: *Hamlet, Othello, Romeo i Julija, Kralj Lear*; **komedije**: *Ukročena goropadnica, Na tri kralja*; **romance**: *Oluja, Zimska priča*; **kraljevske drame**: *Richard II, Richard III, Henrik IV*; **zbirka pjesama**: *Soneti*; Shakespeareov sonet: 3 katrena + 1 distih

RENESANSNI ČOVIEK - HOMO UNIVERSALIS (svestrani čoviek)

KNJIŽEVNI RODOVI I VRSTE

RENESANSA (fran. *renaissance* – preporod, obnova)

- umjetnička epoha; **15. i 16. st.** kolijevka: **Italija** → širi se Europom
- obnova europske kulture na temeljima **antičke** epohe simbol: FENIKS

OBILJEŽJA

- renesansni **stil**: odmjerенost, jasnoća, skladna i pregledna kompozicija
- renesansni **svjetonazor**:
 - antropocentrizam
 - individualizam
 - optimizam
 - istraživački duh
 - vjera u razum
 - svestranost (kult genija)
 - hedonizam
 - panteizam

- RENESANSA se nastavlja na dostignuća **humanizma**, a uzor je **antička** epoha. Preporod se dogodio na **svim područjima** života i stvaralaštva: filozofija, znanost, umjetnost.
- Epoha je to širenja pismenosti (tiskarski stroj), razvoja književnosti na narodnim jezicima (nacionalne književnosti). Tematika književnosti je uglavnom svjetovna, no zadržale su se i religiozne teme.

ITALIJA

- **Lodovico Ariosto** (1474. - 1533.) – ep ***Bijesni Orlando***; 46 pjevanja; **tema**: borba kršćana i Saracena u blizini Pariza u 8. st.;
- **Niccolò Machiavelli** (1469.-1527.) – politička rasprava ***Vladar*** u kojoj iznosi viziju moderne građanske države; „*Cilj opravdava sredstvo.*“ → **makijavelizam**; komedija ***Mandragola***

ŠPANJOLSKA

- **Miguel de Cervantes Saavedra** (1547. - 1616.) roman ***Bistri vitez don Quijote od Manche***(1605.; 1615.) – roman o vitezlu litalici, zanesenjaku i borcu protiv vjetrenjača, koji uvijek upada u neprilike; prati ga vjerni Sancho Panza koji ga pokušava dozvati zdravom razumu; **donkijhotizam** → smiješan, besmislen pothvat; zbirka ***Uzorite novele***

FRANCUSKA

- **François Rabelais** (1494.?- 1553.?) – satirični roman ***Gargantua i Pantagruel*** – 5 knjiga o životu dvojice divova: oca Gargantue i njegova sina Pantagruela; **Michel de Montaigne**: *Eseji*. 1580.

ENGLJSKA

- **William Shakespeare** (1564.-1616.) – pjesnik i dramatičar; **tragedije**: *Hamlet, Othello, Romeo i Julija, Kralj Lear*; **komedije**: *Ukročena goropadnica, Na tri kralja*; **romance**: *Oluja, Zimska priča*; **kraljevske drame**: *Richard II, Richard III, Henrik IV*; **zbirka pjesama**: *Soneti*; Shakespeareov sonet: 3 katrena + 1 distih

RENESANSNI ČOVIEK - HOMO UNIVERSALIS (svestrani čoviek)

KNJIŽEVNI RODOVI I VRSTE

